

16.

II. Pozvani na zajedništvo - 16. Kateheza¹⁰⁰

KRŠĆANSKO POŠTIVANJE RAZLIČITOSTI

*Sve ono što učinite njima,
vama će biti učinjeno.*

CILJEVI

- **Kognitivni cilj:** Krizmanik se susreće s prisopodom o talentima i u svjetlu njezine poruke spoznaje i imenuje vlastite talente.
- **Afektivni cilj:** Krizmanik razvija sposobnost uvažavanja tuđih stajališta i mišljenja.
- **Operativni cilj:** Krizmanik nesobično dijeli vlastite talente s drugima vježbajući se živjeti odgovorno i vlastitim angažmanom pridonositi boljem zajedničkom životu.

KLJUČNI POJMOVI:

Prisopoda, talent, zajednički život, različitost, odgovornost.

OPIS MJESTA ODRŽAVANJA SUSRETA:

Katehetska dvorana.

POTREBNA SREDSTVA

KATEHETA BI TREBAO IMATI	KRIZMANICIMA ĆE TREBATI
✓ Biblija ✓ Ilustracije ✓ Sjemenke	✓ Novi Zavjet ✓ Radni listić

¹⁰⁰ Vjeroučiteljica s. Rita Maržić, prof.

Slika: *The parable of the talents of gold*, u: <http://www.freebibleimages.org/illustrations/parable-talents/> (3.8.2020.)

TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. Uvodni dio susreta

- *Susret se započinje pričom o Ocu i tri sina. Voditelj najavljuje priču i potiče sudionike na posebnu pozornost jer će u jednom dijelu priče morati nastaviti priču kako misle da se dogodilo kasnije.*

PRIČA O OCU I TRI SINA

„Neki otac, vrlo bolestan, okupi trojicu svojih sinova oko smrtne postelje. Jedva je mogao govoriti. Teškom mukom dohvati kutiju u kojoj su bila tri zrna, svakom od njih dade po jedno i reče: ‘Sve ono što učinite njima, vama će biti učinjeno’ To rekavši, umre. Sinovi nisu shvatili posljednje riječi svoga oca. Mislili su da je bio u agoniji te nije znao što govorи. Svatko je uzeo svoje zrno i pošao kući.

Najstariji sin pohrani zrno u kristalnu ampulicu i stavi ga u najljepšu sobu svoga doma. Srednji sin je svoje zrno negdje usput izgubio, nije se puno uz nemiravao zbog toga, a još manje bi ga pošao tražiti. Najmlađi htjede znati koju vrstu sjemena mu je otac dao prije smrti. Uze vazu, stavi u nju zemlju i posije ga. Brižno ga je njegovao i nakon nekoga vremena nikla je crvena ruža. Prolazile su godina. Nitko ne zna kako, ali svakomu od braće dogodilo se ono što se dogodilo njegovu zrnu.

- *Voditelj prekida pri povijedanje i potiče sudionike da nastave priču. Nakon što oni iznesu svoja mišljenja voditelj nastavlja pri povijedanje priče.*

„Najstarijega brata snađe opaka bolest, leže u krevet i iz njega se nije nikamo maknuo. Srednji brat se izgubio u prašumi za vrijeme jednoga putovanja. O njemu se nikad ništa nije saznao. Najmlađemu bratu, naprotiv, u životu je dobro prošlo. Posvetio se onome što je najviše volio, slikanju. Naslikao je mnogo slika i postao slavan, poznat u cijelom svijetu po ljepoti svoga izraza. Djela su mu čuvana u najvećim muzejima, a sva su bila potpisana malom crvenom ružom u desnome kutu. Najmlađi sin jedini je njegovao zrno, zato se i njemu dogodilo isto – procvjetao je.“

- *Ako je moguće može se sudionicima podijeliti po jedno zrno sjemena.*

- *Susret se nastavlja se sljedećim ili sličnim pitanjima:*

- Bog i nama daje „zrno“ da ga njegujemo. Koja „zrna“ ti imaš?
- Koje sposobnosti imaš?
- Po čemu si drugačiji od drugih?
- Po čemu su drugi drugačiji/različiti od tebe?

Danas ćemo se zadržati nad jednim posebnim evanđeoskim tekstrom: Prispodobi o talentima.

2. Središnji dio susreta

Čitanje biblijskog teksta

Isus reče svojim učenicima ovu prispodobu: "Doista, kao kad ono čovjek, polazeći na put, dozva sluge i dade im svoj imetak. Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan - svakomu po njegovoj sposobnosti. I oputova. Onaj koji je primio pet talenata odmah ode, upotrijebi ih i stekne drugih pet. Isto tako i onaj sa dva stekne druga dva. Onaj naprotiv koji je primio jedan ode, otkopa zemlju i sakri novac gospodarov.

Nakon dugo vremena dođe gospodar tih slugu i zatraži od njih račun. Pristupi mu onaj što je primio pet talenata i donese drugih pet govoreći: 'Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo, drugih sam pet talenata stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo добри и вјерни! У маломе си bio vjeran, nad mnogim ћу te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!' Pristupi i onaj sa dva talenta te reče: 'Gospodaru! Dva si mi talenta predao. Evo, друга sam dva talenta stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo добри и вјерни! У маломе си bio vjeran, nad mnogim ћу te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga.' A pristupi i onaj koji je primio jedan talenat te reče: 'Gospodaru! Znadoh te: čovjek si strog, žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao. Pobojah se stoga, odoh i sakrih talenat tvoj u zemlju. Evo ti tvoje!'

A gospodar mu reče: 'Slugo zli i lijeni! Znao si da žanjem gdje nisi sijao i kupim gdje nisi vijao! Trebalо je dakle da uložiš moј novac kod novčara i ja bih po povratku izvadio svoje s dobitkom.' 'Uzmite stoga od njega talenat i podajte onomu koji ih ima deset. Doista, onomu koji ima još će se dati, neka ima u izobilju, a od onoga koji nema oduzet će se i ono što ima. A beskorisnoga slugu izbacite van u tamu. Ondje će biti plač i škrugut zubi. (Mt 25, 14-30)

3. Katehetske zadaće

- *Potaknuti sudionike da još jednom sami pročitaju tekst i podcrtaju ono što im je nejasno i što im se čini posebno bitnim (Prilog 1).*

Tumačenje

Možda se nekome čini kako prispodoba veliča zaradu, bogatstvo i zgrtanje novca. Može netko pomisliti kao nam Isus s ovom pričom poručuje da je u materijalnom bogatstvu smisao života. Poruka je sasvim drugačija. Poruka je mnogo dublja. Talent se koristio kao teg ili novčana vrijednost. Bibličari kažu kako jedan talent vrijedi oko 6000 drahmi i težio je oko 26 kg. Kada u prispodobi gospodar (Bog) slugama dijeli talente, znači da im povjerava nešto što je jako jako vrijedno. Tko hoće može i izračunati koliko je točno svakome podijelio. Talent je simbol Božjih darova. Bog svakog čovjeka obdaruje darovima i sposobnostima. Bog nam je udijelio talente da preko njih ostvarimo svoj život, da preko njih svatko ostavi poseban trag u ovom životu. Najgore što možemo učiniti je da te talente, svoju vrijednost, ne koristimo tj. zakopamo. Talenti nisu samo neke izvanredne nadarenosti u matematici, pjevanju, umjetnosti, sportu itd. Talenti su sposobnosti s kojima možemo činiti nešto dobro sebi i drugima a to znači i samome Bogu.

Sada malo zastanite i pokušajte razmisljiti i popisati svoje talente a zatim talente važnih osoba u vašem životu (Prilog 1).

4. Završetak susreta

- *Potaknuti nekoga od sudionika da pročita svoju listu „Super talenti“.*

Talenti su nešto po čemu je svatko poseban. Nešto po čemu dajemo ljepotu ovome svijetu. Mi smo svi kršćani. Kršćanin se fizički ne razlikuje od drugih ljudi (Prilog 2, ilustracija 1). Zaista nema vidljivih razlika između onoga tko je kršćanin i onoga tko nije. Pa ipak, po vjeri se može biti „židovske boje“, „muslimanske boje“, „kršćanske boje“ i tako redom.

- *Dok ovo govori pokaže se ilustracija br. 2.*

Biti kršćanin znači biti djelatnik mira, znači biti pun milosrđa, znači oprštati, znači ljubiti i svoje neprijatelje.

- *Pokazati ilustraciju broj 3. Upozoriti kako je lik postao zanimljiviji kada je „dobio“ boju. Pokazati ponovno ilustraciju br. 1.*

Biti kršćanin znači imati doista pravu boju, boju Isusa Krista. Radi naše vjere u Isusa, naša djela, naše riječi i naše molitve poprimaju drugačiju boju i okus. O tome govori evanđelist Matej (5, 13-16):

„U ono vrijeme Isus reče svojim učenicima: “Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljetavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze. Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad što leži na gori. Niti se užiže svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svjećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.”

- *Zapjevati ili pročitati Psalm 139 (Prilog 3).¹⁰¹*

SAŽETCI

1. Trebali bi znati ...

- ✓ Talent – osobita sposobnost, dar, nadarenost.

2. Više o temi u ...

- ✚ *YOUCAT, Biblijza za mlade*, Verbum, 2016.

OSTALA LITERATURA I IZVORI

- ✚ *YOUCAT, Biblijza za mlade*, Verbum, 2016.
- ✚ *The parable of the talents of gold*, u: <http://www.freebibleimages.org/illustrations/parable-talents/> (3.8.2020.)
- ✚ *Ivan Puljić - Pohvala sveznajućeg Ps 139.*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=Pi0ovrl9Fc0> (3.8.2020.)
- ✚ *Psalam 139*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=eUvc0jL7mhk> (3.8.2020.)

¹⁰¹ *Psalam 139*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=eUvc0jL7mhk> (3.8.2020.)

Ivan Puljić - Pohvala sveznajućeg Ps 139., u: <https://www.youtube.com/watch?v=Pi0ovrl9Fc0> (3.8.2020.)

PRILOZI

Prilog 1.

RADNI LISTIĆ - Mt 25, 14-30

Isus reče svojim učenicima ovu prispodobu: "Doista, kao kad ono čovjek, polazeći na put, dozva sluge i dade im svoj imetak. Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan - svakomu po njegovoј sposobnosti. I oputova. Onaj koji je primio pet talenata odmah ode, upotrijebi ih i stekne drugih pet. Isto tako i onaj sa dva stekne druga dva. Onaj naprotiv koji je primio jedan ode, otkopa zemlju i sakri novac gospodarov.

Nakon dugo vremena dođe gospodar tih slugu i zatraži od njih račun. Pristupi mu onaj što je primio pet talenata i donese drugih pet govoreći: 'Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo, drugih sam pet talenata stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ču te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!' Pristupi i onaj sa dva talenta te reče: 'Gospodaru! Dva si mi talenta predao. Evo, druga sam dva talenta stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ču te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga.' A pristupi i onaj koji je primio jedan talenat te reče: 'Gospodaru! Znadoh te: čovjek si strog, žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao. Pobojah se stoga, odoh i sakrih talenat tvoj u zemlju. Evo ti tvoje!' A gospodar mu reče: 'Slugo zli i lijeni! Znao si da žanjem gdje nisam sijao i kupim gdje nisam vijao! Trebalо je dakle da uložiš moј novac kod novčara i ja bih po povratku izvadio svoje s dobitkom.' 'Uzmite stoga od njega talenat i podajte onomu koji ih ima deset. Doista, onomu koji ima još će se dati, neka ima u izobilju, a od onoga koji nema oduzet će se i ono što ima. A beskorisnoga slugu izbacite van u tamu. Ondje će biti plač i škrgut zubi.'

SUPER TALENTI

Moji talenti

Talenti mojih bližnjih

Prilog 2.

Ilustracija br. 1

Ilustracija br. 2

Ilustracija br. 3

- ❖ *The parable of the talents of gold*, u: <http://www.freebibleimages.org/illustrations/parable-talents/>

Prilog 3.

PSALAM 139

Gospodine, proničeš me svega i poznaješ,
ti znaš kada sjednem i kada ustanem,
izdaleka ti već misli moje poznaješ.
Hodam li ili ležim, sve ti vidiš,
znani su ti svi moji putovi.

Riječ mi još nije na jezik došla, a ti, Jahve, sve već znadeš.
S leđa i s lica ti me obuhvačaš,
na mene si ruku svoju stavio.
Znanje to odveć mi je čudesno,
previšoko da bih ga dokučio.
Kamo da idem od duha tvojega i
kamo da od tvog lica pobjegnem?

Ako se na nebo popnem, ondje si, ako u Podzemlje legnem, i ondje si.

Uzmem li krila zorina pa se naselim moru na kraj
i ondje bi me ruka tvoja vodila,
desnica bi me tvoja držala.

Reknem li: "Nek` me barem tmine zakriju
i nek` me noć umjesto svjetla okruži!" –
ni tmina tebi neće biti tamna:
noć sjaji kao dan i tama kao svjetlost.

Jer ti si moje stvorio bubrege,
satkao me u krilu majčinu.

Hvala ti što sam stvoren tako čudesno,
što su djela tvoja predivna.

Dušu moju do dna si poznavao,
kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, otkan u dubini zemlje.

Oči tvoje već tada gledahu djela moja,
sve već bješe zapisano u knjizi tvojoj: dani su mi određeni dok još ne bješe ni jednoga.

Kako su mi, Bože, naumi tvoji nedokučivi,
kako li je neprocjenjiv zbroj njihov.
Da ih brojim? Više ih je nego pijeska!
Dođem li im do kraja, ti mi preostaješ!
Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj,
iskušaj me i upoznaj misli moje:

pogledaj, ne idem li putem pogubnim i povedi me putem vječnim!

- *Psalam 139*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=eUvc0jL7mhk> (31.7.2020.)
- *Ivan Puljić - Pohvala sveznajućeg Ps 139.*, u: <https://www.youtube.com/watch?v=Pi0ovrl9Fc0> (31.7.2020.)

TRAVANJ

UVODENJE U ŽIVOT ŽUPNE ZAJEDNICE I UTVRĐIVANJE U VJERI

- *Uključivanje u korizmene akcije župe.*
- *Uključivanje u Križni put mladih na razini nadbiskupije.*

SLAVLJENJE VJERE

- *Iskustvo zajedničke pripreme za slavlje sakramenta pomirenja.*
- *Iskustvo osobne sv. Ispovijedi prije svetkovine Uskrsa.*
- *Uključivanje krizmanika u pripremu Vazmenog slavlja.*

SVIBANJ

TREĆI KATEHETSKI CIKLUS: POZVANI ŽIVJETI KRŠĆANSKI

- *Četiri katehetska susreta.*